

KÖNYVISMERTETÉS

A. A. Gercenzon: *Bírósági statisztika*

(Statisztikai Kiadó Vállalat, Budapest, 1951.)

A „Szocialista Statisztika Könyvtára“ c. kiadványsorozat tizenegyedik számaként jelent meg A. A. Gercenzon „*Bírósági statisztika*“ c. munkája negyedik átdolgozott kiadásának magyar fordítása.

„A törvények elkerülhetetlenül együtt változnak a változó életviszonyokkal“ — írja Marx. A kommunizmust építő szovjet nép életfeltételei gyökerükben különböznek a kapitalista országok dolgozóinak életfeltételeitől. A Szovjetunióban már régen megszűntek azok a társadalmi viszonyok, amelyek a kapitalista országokban törvényszerűen, egyre fokozódó ütemben termelik a bűncselekményeket. Ennélfogva a Szovjetunióban a törvényeknek új, magasabb feladatai vannak és új feladatokat kapott a bírósági statisztika is. A. A. Gercenzon könyvéből megismerjük a bírósági statisztika feladatait a szocialista államban, megismerkedünk a bírósági statisztika tárgyával, rendszerével, történetével.

Az I. fejezetben a szerző leírja a bírósági statisztika fogalmát, rendszerét, szerepét a szocialista törvényesség megvalósításáért folytatott küzdelemben, jellemzi a bírósági statisztika és a jogtudomány viszonyát, bemutatja a nagy számok törvényének helyes alkalmazását a bírósági statisztikában.

A II. fejezet a bírósági statisztika történetét tárgyalja. Megismertet a Szovjetunióban a bűnözés jellegével, alakulásával és ezzel együtt a szovjet bírósági statisztika fejlődésével. Leírja a bírósági statisztika történetét a forradalom előtti Oroszországban és külföldön.

A III. fejezet a bírósági statisztika tárgyát, annak fogalmát és fajtáit ismer-

teti. Rámutat a bírósági statisztikai anyagok tudományos feldolgozásának jelentőségére.

A bírósági statisztika mutatószám-rendszerét részletezi a IV. fejezet. Bemutatja a vizsgálati, ügyészégi és bírósági szervek, a letartóztatási intézetek és a magánjog statisztikájának mutatószám-rendszerét.

Az V. fejezetben az elsődleges bírósági statisztikai megfigyelés, a bírósági statisztikai összesítés és a reprezentatív bírósági statisztikai felvétel módszereivel ismerkedünk meg.

A VI. fejezet az egyes bűntügyi számbavétel problémáival foglalkozik.

A VII. fejezet a bírósági statisztikai anyag tanulmányozásának módszerét tárgyalja. Megismertet az átlagok, a viszonyszámok és a dinamikus sorok alkalmazásával a bírósági statisztikában.

Az utolsó, VIII. fejezet igen érdekes értékelését adja azoknak a módszereknek, amelyekkel a bűnözést tanulmányozzák a kapitalista társadalomban és a Szovjetunióban. Rámutat arra, hogy a kapitalista társadalom magában hordja a bűnözés előfeltételeit, és hogy az imperializmus a bűnözés további fokozódásához, az ifjúság egyre erősebb demoralizálásához vezet. Az egyre növekvő bűnözést a kapitalista társadalom keretein belül nem lehet megszüntetni; ez csak a kapitalista társadalom megdöntésével lehetséges. A kapitalista országok statisztikusai igyekeznek ezt a tényt elkerülni, igyekeznek meghamisítani a valóságot.

A Szovjetunióban a bűnözés a kapitalizmus maradványa. A dolgozók anyagi életfeltételének megváltoztatásával együtt

nem változik meg rögtön a tömegek tudata. Ezért a szocialista államban is megmarad a bűnözés, de egyre csökken és egyre elszigeteltebb jelenséggé válik. Ehhez járul hozzá az, hogy a Szovjetunióban hozott ítéleteknek nemcsak büntető, hanem nevelő céljuk is van. A szovjet bírósági statisztika a büntetések kitöltése hatásának vizsgálatára is kiterjed.

Ezáltal is értékes adatokat nyújt a szovjet-ember fejlődésére vonatkozólag és hozzájárul a kommunista ember neveléséhez.

A. A. Gercenon könyve útmutatás a magyar statisztikusoknak és jogászoknak a szocialista bírósági statisztika és a szocialista jogtudomány megteremtésében.

KÖNYVSZEMLE*

TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK

POLITIKAI IRODALOM

Kádár J.: *Lenin—Sztálin tanítása a pártról.* 31 old. Szikra. Budapest. 1951. (A Magyar Dolgozók Pártja pártfőiskolájának előadásai.)

Lenin—Sztálin: *A nők felszabadításáról.* 84 old. Szikra. Budapest. 1951. (A marxizmus-leninizmus kiskönyvtára. 75.)

Levin, D. B.: *Diplomaticseszkijsz immunitet.* (Diplomáciai sérthetetlenség.) 414 old. Irdateljszto Akadémii Nauk SzSzSzR. Moszkva. Lenin-grád. 1949.

Meyer, H. D.: *Amerika a pusztulás útján?* Fordította; Halász Zoltán. 247 old. Szikra. Budapest. 1950.

Parvulescu, C.—Brumarn, Z.: *A proletár-értelőről.* 84 old. Szikra. Budapest. 1951.

Sejman: *A Vatikán ideológiája és politikája az imperinlizmus szögálatában.* (Ideologija i politika Vatikana na sluzsbe imperializma.) 228 old. Szikra. Budapest. 1950.

POLITIKAI GAZDASÁGTAN

Elmélet, módszertan, történet, szervezet

Oblovackij, F. J.: *A szovjet kereskedelem gazdaságtana.* (Ekonomika i planirovanie szovetszkoj torgovli.) 300 old. Kereskedelmi Szakkönyv-és Lapkiadó. Budapest. 1951.

Tervgazdálkodás

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának határozata az állattenyésztés és takarmánytermelés fejlesztéséről, az 1951. és 1952. években. 23 old. Földművelésügyi Minisztérium. Tájékoztatói osztály. Budapest. 1950.

1951. évi közlekedési üzemi részletternek. II. átdolgozott és javított kiadás. Lapszámzatlan. Országos Tervhivatal. Budapest. 1951.

Ivanov, P.: *Az ipari tervgazdálkodás haladó állagos normái.* (Szredneprogresszivnie normi v planirovanijii promislenoszti.) 56 old. Tervgazdasági Könyvkiadó Vállalat. Budapest. 1951.

Műszergazdálkodás alá vont cikkek jegyzéke. (Az egységes cikklista és gyártmányszám szerinti részletezésben.) 48 old. Tervgazdálkodási Könyvkiadó. Budapest. 1951.

Terv- és üzemgazdaságtan. (Oklevéles könyvvizsgálói vizsgára előkészítő tanfolyam jegyzetei.) 307 old. A jegyzeteket összeállította az Országos Tervhivatal munkaközössége. Számviteli Képesítő Bizottság. Budapest. 1951.

Vas Z.: *Az öt éves terv második évének feladatai.* 77 old. Szikra. Budapest. 1951.

* Ebben a rovatban a Központi Statisztikai Hivatal könyvtárába érkezett fontosabb munkák, emeiit közülük szakszertinti csoportosításban.

Üzemgazdaság, munkaverseny, munkaszervezés

A bányá és energiaügyi minisztérium villamos-energia főosztálya felügyelete alá tartozó villamos-energia fejlesztő és elosztó vállalatok szakmai számlakerete, magyarázata és könyvelési utasítása. 1951. 135 old. Pénzügyi osztály. Budapest. 1950.

A kötelező általános belkereskedelmi számlakeret, 1951. 100 old. Pénzügyminisztériumi Könyv- és Lapkiadó Vállalat. Budapest. 1950.

A kötelező általános közlekedési számlakeret. 1951. 108 old. Pénzügyminisztériumi Könyv- és Lapkiadó Vállalat. Budapest. 1951.

A kötelező általános pénzügyi számlakeret. 1951. 51 old. Pénzügyminisztériumi Könyv- és Lapkiadó Vállalat. Budapest. 1950.

Az alappokú normatanfolyamok ideiglenes tananyaga. 320 old. Könyvüipari Kiadó. Budapest. 1951.

Az állami gazdaságok kötelező általános számlakerete. II. 1951. 88 old. Pénzügyminisztériumi Könyv- és Lapkiadó Vállalat. Budapest. 1950.

Az A. M. G. géppálmások és a megyeközpont 1951. évi könyvelési számlarendje. 66 old. Forum ny. Budapest. 1951.

Perezszegin, V. I.: *Metodi iszcsiszlenija oboracszoamoszti szredszto predprijatij.* — V nonoszszj finanszovomu i hozjajsztovennomu rabotniku. (A vállalati eszközök forgási sebességének kiszámítási módszerei.) 79 old. Goszfinizdat. Moszkva. 1950.

Számvetel. I. füzet. (Mérlegképes könyvelői vizsgára előkészítő tanfolyam jegyzetei.) 66 old. Számviteli Képesítő Bizottság. Budapest. 1951.

Pénzügy

Leontyev, A.: *A dollár-imperializmus Nyugat-Európában.* (Imperializm dollara v Zapadnoj Europe.) Fordította; Kerek Ernő. 458 old. Szikra. Budapest. 1950.

Leontyev, A.: *Imperializm dollara v Zapadnoj Europe.* (Dollárimperializmus Nyugat-Európában.) 418 old. Goszpolitizdat, Moszkva, 1949.

Svaro, G. A.: *Bezvalicenie vaiminie raszcseta v SzSzSzR.* (Készpénzülküli kölcsönös elszámolás a Szovjetunióban.) 84 old. Goszfinizdat. Moszkva. 1946.

JOG

A büntetlőrövénykönyv általános része. A magyarázatokat írta: Dr. Kádár Miklós. 228 old. Jogi és Államigazgatási Könyv- és Folyóiratkiadó. Budapest. 1951.

Szerebrovskij, V. I.: *A szovjet polgári jog alapvelei.* (Osznovi grazdanzszkoj prava.) Fordította: Dr. Benkő Gyula. II. javított kiadás. 112 old. Jogi és Államigazgatási Könyv- és Folyóiratkiadó. Budapest. 1950.